

Plenum

Onsdag 16.10.2024 kl. 14.10—21.28

12. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 1 och 7 kap. i bokföringslagen

Regeringens proposition RP 76/2024 rd
Utskottets betänkande EkUB 12/2024 rd

Första behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 12 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 12/2024 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslaget. — Utskottets ordförande, ledamot Puisto, varsågod.

Debatt

18.44 **Sakari Puisto ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Esittelen talousvaliokunnan mietinnön, jonka pohjana on hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kirjanpitolain 1 ja 7 luvun muuttamisesta. Ehdotuksella pantaisiin täytäntöön komission delegoitu direktiivi Euroopan parlamentin ja neuvoston tilinpäätöstä koskevan direktiivin muuttamisesta mikroyritysten, pienten, keskisuurten ja suurten yritysten tai konsernien kokoluokkien raja-arvojen osalta. Lisäksi lakiin tehtäisiin lakiteknisiiä täsmennyksiä, jotta se vastaisi paremmin kestävyysraportointia koskevan direktiivin tarkoitusta.

Tilinpäätösdirektiivin 3 artiklassa säädetään eri kokoisten yritysten ja konsernien jaotellusta taseen loppusumman, liikevaihdon ja työntekijöiden määrän perusteella. Direktiivin mukaan komissio tarkastelee raja-arvoja vähintään viiden vuoden välein inflaation vaikutusten huomioon ottamiseksi.

Inflaatiokehityksen vuoksi komission delegoidulla direktiivillä on korotettu taseen ja liikevaihdon raja-arvoja 25 prosentilla. Hallituksen esitys liittyy pääosin komission delegoidun direktiivin kansalliseen täytäntöönpanoon. Hallituksen esityksen tavoitteena on myös osaltaan keventää suomalaisten yritysten hallinnollista rasitetta.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella talousvaliokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisena ja kannatettavana. Valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muutamin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Hyvät edustajat! Voimassa olevan kirjanpitolain mukaan suuryrityksellä tarkoitetaan kirjanpitovelvollista, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy vähintään kaksi seuraavista kolmesta raja-arvosta tilinpäätöspäivänä: 1) taseen loppusumma 20 miljoonaa euroa; 2) liikevaihto 40 miljoonaa euroa; 3) tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä. Keskikokoisella yrityksellä tarkoitetaan puolestaan kirjanpitovelvollista, jolla sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella

Punkt i protokollet PR 103/2024 rd

ylittyy enintään yksi edellä mainituista raja-arvosta. Uusiksi raja-arvoiksi ehdotetaan taaseen osalta 25 miljoonaa ja liikevaihdon osalta 50 miljoonaa euroa. Raja-arvojen korottaminen suuryritysten osalta tarkoittaa, että kirjanpitolain 7 luvussa tarkoitettuun kestävyysraportointiin velvollisten yritysten määrä tulee vähenemään.

Tilinpäätösdirektiivi mahdollistaa sen, että kansallisessa sääntelyssä pitäydytään keski-kokoisen ja suuryrityksen määritelmien osalta nyt ehdotettua alemmissa raja-arvoissa. Täl-löin velvoitteet kohdistuvat laajempaan yritysjoukkoon kuin mitä EU-lainsäädännön vä-himmäissääntely edellyttää. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan hallituksen ta-voitteena on yrityksiin kohdistuvan liian sääntelyn purkaminen ja hallinnollisen taakan ke-ventäminen. Lisäksi hallitusohjelmassa todetaan, että EU-lainsäädännön toimeenpanon yhteydessä vältetään kansallista lisäsääntelyä. Talousvaliokunta toteaa, että direktiivin mahdollistama raja-arvojen kansallinen korottaminen on osaltaan näiden hallitusohjelma-kirjausten mukainen. Korottamismahdollisuuden hyödyntämättä jättäminen tarkoittaisi käytännössä lisäsääntelyä Suomessa ja kasvattaisi suomalaisten kirjanpitovelvollisten hal-linnollista rasitetta suhteessa muiden ETA-alueiden kilpailijayrityksiin. Hallituksen esi-tyksessä todetun mukaisesti suuryritystä pienemmilläkin yrityksillä on kuitenkin mahdol-lisuus vapaaehtoiseen kestävyysraportointiin.

Hyvä puhemies, edustajat! Käyn läpi vielä talousvaliokunnan muutosehdotukset:

Ensinnäkin: talousvaliokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että tulkintaepäselvyyksien poistamiseksi kirjanpitolain keskikokoisen yrityksen määritelmää täsmennetään vastaa-maan paremmin säännöksen perustana olevan kestävyysraportointidirektiivin sanamuotoa.

Toiseksi: Asiantuntijalausunnossa on viitattu tilinpäätösdirektiivin 3 artiklan 8 kohtaan, joka sisältää vaihtoehtoisen menettelytavan konsernin kokoa laskettaessa. Mainittu direk-tiivin säännös edellyttää, että jäsenvaltioiden on sallittava vaihtoehtoinen laskentatapa ta-seen loppusumman ja liikevaihdon raja-arvon määrittelyssä. Näin ollen on perusteltua si-sällyttää asiaa koskeva täydentävä säännös kirjanpitolain 1 luvun 6 a §:ään.

Myös: Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 momentin täydentämistä koskien kestä-vyysraportointia koskevien säännöksiä soveltamista suurkonsernin emoyritykseen. Mie-tinnössä on käsitelty tätä asiaa tarkemmin. En lähde sitä avaamaan sen enempää. Täm-möi-nen varsin tekninen määritelmäkysymys.

Lisäksi, kun kestävyysraportointia koskevat säännökset lisättiin aiemmin kirjanpitola-kiin, lainmuutoksen eduskuntakäsittelyn aikana 7 luvun 1 §:n 5 momenttiin lisättiin sään-nös, jonka perusteella kestävyysraportointia koskevaa sääntelyä ei sovelleta ammattikor-keakouluihin. Lainmuutoksen jälkeen on kuitenkin käynyt ilmi, että koulutussektorilla toi-mii muutamia muitakin voittoa tavoittelemattomia osakeyhtiöitä, jotka hoitavat laissa sää-dettyä koulutustehtävää ja jotka täyttävät kirjanpitolain suuryrityksen määritelmän. Ilman laissa säädettävää soveltamisalan rajausta nämä tahot kuuluvat kuitenkin kestävyysrapor-tointivelvoitteen piiriin. Talousvaliokunta pitää tarkoituksenmukaisena, että julkisin va-roin toimivat ja lakisääteistä tehtävää hoitavat voittoa tavoittelemattomat koulutustoimijat jätetään kestävyysraportoinnin ulkopuolelle.

Hyvä puhemies! Lopuksi talousvaliokunta ehdottaa myös voimaantulo- ja siirtymäsään-nöksiin eräitä teknisluonteisia korjauksia ja täsmennyksiä. Mietintö on yksimielinen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 103/2024 rd

18.50 Ville Kaunisto kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia valiokunnan erinomaiselle puheenjohtaja Puistolle. Nostan oikeastaan tämän esittelyn jälkeen vain muutamia keskeisiä havaintoja omasta mielestäni, koska esittely oli niin perusteellinen.

Oleellistahan tässä on, että direktiivin kansallisessa täytäntöönpanossa on hyödynnetty kansallisia optiomahdollisuuksia ja että yrityksiin kohdistuvaa hallinnollista taakkaa pyritään tällä tavoin vähentämään. Tämähän on aivan keskeistä, kun puhutaan suomalaisten yritysten kilpailukyvyistä ja mahdollisuuksista. Kuten puheenjohtaja Puisto totesi, tämä on hallitusohjelman kirjauksenakin, että emme hyväksy tällaista Suomi-lisää missään muodossa.

Kaksi muuta pointtia: Tämä kestävyysraportointivelvoite poistuu nyt noin 270 yritykseltä. Pienimmillä on luonnollisesti edelleen mahdollisuus vapaaehtoisen kestävyysraportointiin, jos se on edellytys tai edesauttaa rahoituksen saamista. Viimeisenä pointtina rahoituksen kustannus ja saatavuus ovat omiaan ohjaamaan lakisääteisen raportointivelvollisuuden ulkopuolelle jääviä toimijoita siihen, että ne julkaisevat ja antavat tietoja kestävyystoimistaan. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

18.52 Timo Mehtälä kesk: Arvoisa puhemies! Näin yrittäjänä tämä kirjanpitolain muuttaminen kestävyysraportoinnin osalta on hyvä hallituksen esitys, ja näin opposition puolelta kannatan tällaisia hyviä esityksiä. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslaget i proposition RP 76/2024 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslaget avslutades.